

obdela ves dnevni red v navzočnosti vseh delegatov! — Tajnik je omenjal, da je bilo razposlanih 30 dopisov in 10 vabil neorganiziranim za vstop — oziroma za vrnitev v društvo. Odzval se je samo tov. Zidar A. K. dosku o ustanavljanju kmečko-gospodinjsko nadaljevalnih šol so se čule mnoge pripombe. Banska uprava naj otvorila praktične gospodinske tečaje za tiste učiteljice, ki so že absolvirale uvodni metodični tečaj, ker se bo le na ta način prišlo do izvedbe teh šol, ki so tako potrebne!

K aktivizaciji članstva je bil sprejet delovni načrt. Ker je smotrono vzgojno delo izvedljivo le tedaj, če poznamo otroka in njegovo okolje in celoti, je nujno, da proučujemo socialno in gospodarsko strukturo posameznih šolskih okolišev. S tem delom pričnemo takoj in bo odsej na vsakem zborovanju prikazan socialno-gospodarski profil enega izmed naših šolskih okolišev. Sinteza teh poročil bo obširen elaborat, ki bo nazorno prikazal vpliv okolja na telesni in duševni razvoj otroka v našem srežu. Ta delovni načrt bo izveden v treh letih. Navzoči so soglasno osvojili projekt delovnega programa.

V društvu bomo organizirali tudi več delovnih skupin, da se odpravi ubijajoča monotonost, ki je bila značilna za naša zborovanja in je jemala članstvu voljo do aktivnega sodelovanja. Izvoljene so bile delovne skupine, ki so se konstituirale iz po enega referenta in treh sodelavcev, ki priznajo, urejajo in proučujejo gradivo, ki je v določenem razdobju aktualno in se obravnava na zborovanjih. Te skupine so: pouk in narodno izobraževanje, ref. Igler; Prosvetna, stanovska in šolska politika, ref. Mrovlje; Socialnoekonomski vprašanja, ref. Komel; intelektualno izpopolnjevanje članstva, ref. Kavčič; in Organizačna propaganda, ref. Zolnir.

Tov. Horvatova iz Podgorja je podala v izredno lepo zasnovanem poročilu »O vaški šoli v Bosni konkretno sliko socialnih, gospodarskih in prosvetnih razmer, ki nosijo svojstvene poteze Bosanske krajine. Predavanje tovarišice je želo med vsemi najlepše priznanje in zahvalnost za trud in delo ob tak obširnem elaboratu.

Draginja in službeni prejemki. Zaradi stalno naraščajoče draginje smo zašli državni nameščeni v obupen materialni položaj, ki že izpodjeda moralne temelje; tukajšnje učiteljstvo je zato pozdravilo Spomenico za izboljšanje službenih prejemkov. — Zahtevamo tudi, da se preneha s sistemom protekcionizma na eni ter zapostavljanja na drugi strani, po katerem so se doslej izvajala posamezna napredovanja in premestitve. Napredovanja se naj vrše striktno po rangni listi.

Ker je bilo na zborovanju prisotnih le 30 članov od vpisanih 43, se je sklenilo soglastno očistiti naše vrste. Vsi oni organizirani člani, ki se dvakrat zaporedoma ne udeleže zborovanja brez vsakega opravičila, bodo črtani in o tem takoj obveščeni! Njih imenujemo bodo takoj javljena sekcijski, ki že vodi listo neorganiziranih iz našega kraja. (Oni naši člani, ki so prideljeni na delo na meščansko šolo, in oni, ki so na bolezenskem dopustu, tvorijo izjem!) Prihodnje zborovanje bo v začetku februarja v Št. Ilju pod Turjakom. Odsek učiteljic se bo sestal takrat takoj po prihodu vlaka v Mislinje.

Kavčič, predsednik. Zolnir, tajnik.

+ JUU — SRESKO UCIT. DRUŠTVO LJUBLJANA-MESTO je zborovalo v četrtek, 7. t. m., zvečer z dnevnim redom »Zvišanje prejemkov«. Poleg izredno velikega števila domačega članstva, smo opazili tudi člane okoliških učiteljskih društev.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik tov. Vekoslav Mlekuž, ki je v uvodnem govoru pojasnil pomen zborovanja, nato pa naprosil za poročilo tajnika ljubljanske sekciije JUU tov. Draga Supančiča. Poročevalcev je v svojem poročilu na konkretnih primerih pojasnjeval zahtevo glede zvišanja prejemkov, ki jo narekuje neodložljiva stvarna potreba, vsakdanje življenje in klic nameščenskih otrok.

Vzrok, da je zvišanje prejemkov nujna potreba, je v tem, ker se cene življenjskih potrebsčinam neprestano in neovirano dvigajo, kar so uvidele odločajoče oblasti in zato določile za častnike, banke in minstre posebne doklade, ki so nedotakljive. V zvezi z zahtevo o zvišanju prejemkov so tudi napredovanja, ki se od leta 1935. ne vrše več po vrstnem redu in po položajni listi, kakor jo predpisuje zakon, marveč po neki rangni listi, ki so jo sestavili neodgovorni činitelji. Veliko škodujejo tudi razne intervencije, ki jih oblastva sicer nepravodeljevno. Z rednim napredovanjem, z odpravo razlike med osebimi dokladami aktivnih in upokojenih uslužbencev ter s priznanjem enakih prejemkov poročenim kakor neporočenim uslužbenkam, bo omiljen položaj državnega in ostalega uslužbenstva sedaj in v poznejših letih.

Poročilu, ki je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem, je sledilo čitanje spomenice, ki obsegata naslednje zahteve:

1. neobhodno in nujno je potrebno, takoj povišati in urediti prejemke vsem uslužbencem po indeksu cen ter storiti potrebne ukrepe proti onim, ki neupravičeno navajajo cene;

2. takoj naj se izvedejo vsa napredovanja;

3. priznajo naj se poročenim ženam isti prejemki kot neporočenim;

4. vse razlike pri osebnih dokladah med aktivnimi in upokojenimi uslužbenci naj se odpravijo!

Soglasno je bil sprejet tudi predlog, da naj se vodstvo sekcije udeleži skupne depuracije ter na merodajnih mestih zagovarja in utemeljuje naše zahteve.

Vek. Mlekuž, pred. Josip Mihelič, taj.

+ JUU — SRESKO UCIT. DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA VZHODNI DEL je zborovalo dne 2. dec. 1939. ob 9. uri v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani.

Stevilo članov 81, navzočih 63, t. j. 77 %.

Tovarišica predsednica je otvorila zborovanje in se zahvalila bivšemu predsedniku tov. Kosinu in tajniku tov. Čuku za njuno večletno pozdravljalo delo v društvu. Po zdravila je zborovalce, še posebno novi člani tov. Štolfa in Kurait. Iz društva je odšla tov. Kalanova, ki je premeščena, upokojena pa je tov. Drašček Gabrijela iz Zalova. Obema je želela tov. predsednica mnogo streče in zadovoljstva. Svojo odsotnost je opravila tov. Semlič Danica. — Predsednica je podala okvirni načrt dela v tek. p. l., ki bo poživilo naše društveno življenje in pritegnilo članstvo k temešnjemu sodelovanju. Vsi navzoči so načrt z odobravanjem sprejeli.

Po uvodnih besedah tov. predsednice so bili prečitani uradni dopisi. Delovni načrt in načrt za aktivizacijo članstva sta bila v celoti sprejeta.

Sledilo je kratko posvetilo našim izseljencem, ki ga je podala tov. tajnica. Prav v teh dneh, naj naši izseljenci čutijo, da jih domovina ni pozabila.

Poročilo tajnice je sledilo predavanje prof. Kolarja: slovenski jezik v ljudski šoli. Zborovalci so zanimivim in zlasti za učiteljstvo važnim izvajanjem predavatelj sledili z največjo pozornostjo in izrazili željo, naj bi društvo večkrat poskrbelo za podobna predavanja. V debati je predavatelj posameznik objasnil raznina vprašanja jez. pouka.

Na zborovanju so bili izvoljeni sledeči poverjeniki: 1. Za Učiteljsko tiskarno tov. Kosin. 2. Za Mladinsko matico tov. Cerut. 3. Za Učiteljski pokret tov. Lulik. 4. Za Odsek učiteljev tov. Pehanjeva.

Predsednica se je navzočemu članstvu zahvalila za obisk in zaključila zborovanje.

Zavrnova preds. Podbevk Št., taj.

+ JUU — OKRAJNO DRUŠTVO CELE je zborovalo 4. decembra ob udeležbi 167 učiteljstva. Predsednik je kot novo člano pozdravil tov. gdč. Bulovčeve. Izrazil je sožalje ob izgubi mater tov. gdč. Smolnikarjevi in V. Kovaču. Od društva se je poslovila tov. ga. Kodelova, po službeni potrebi premeščena v težaven kraj, od koder naj se čimprej vrne. Iz okraja odhajajo še tov. gdč. Polakova, Peričeva in Osetova ter ga. Rössnerjeva na lastno prošnjo. Po občenem zboru konstituirani odbori in odseki so prezeli svoje funkcije, računajoč na sodelovanje članstva v duhu tovariškega demokratizma in stanovske solidarnosti in težki dobi, v kateri so mu naložene odgovornosti polne naloge v službi naroda, ki mu mora ostati ohranjen prostor pod svobodnim soncem.

Tov. predsednik je naglasil važnost brige za naše izseljence, ki jih ne smemo prepustiti usodi v morju tujstva, nego jih moramo z najboljšimi trajnimi vezmi priklopiti na narod, iz katerega so izšli. Prešel je k razpravi o nevzdržnem materialnem položaju državnega uradništva, ki obupuje pod bremeni draginje. V zvezi s tem je bila prečitana resolucija TOI zbornice, razprava hrvatskega gospodarstvenika dr. Bičanča o uradniškem vprašanju ter uredbi, s katero so se zvišali prejemki drž. upokojencem na — najvišjih položajih. Članstvo je soglasno sprejelo spomenico z zahtevami po izboljšanju našega gmotnega stanja, ki se v interesu države ne sme odlagati. Prečitan je bil proglašen pariske Mednarodne učiteljske federacije. Podan je bil primeren komentar k odloku ministrstva prosvete glede plačevanja za premestitve in napredovanja učiteljstva. Ukrep g. ministra pozdravlja vsa poštena javnost.

O seji predsednikov JUU društev 5. novembra v Ljubljani je izčrpno poročal tov. predsednik in tu pokazal na veliko delo sekcijs ter na nekatere uspehe organizacije. Z močno simpatijo je bil sprejet »Popotnik« v redakciji tov. nadzornika Vranca. Priporočale so se edicije »Pedagoškega tiska«. Učiteljstvo je vabljeno, da sodeluje pri akcijah Unije za zaščito otrok. Omogočeno je nadaljnje širjenje kmetskega in gospodinjskega nadaljevalnega šolstva v banovini. O zimski pomožni akciji v korist obmejne dece je poročala šol. uprav. tov. ga. Iv. Zupančičeva. Njeni uspehi so namenjeni predvsem mladini pri Novi cerkvi v Halozah. Seznanila je tovarišice z delovnim programom odseka učiteljc. Tov. gdč. Ana Zupanova je utemeljila potrebo soddolčanja žene pri upravljanju države ter je bil sprejet njen predlog za žensko volilno pravico. Tov. Gobec je priporočal včlanjenje v SSM.

Univ. prof. minister dr. Andrej Gosar je predaval »O novi družbi in šoli«. Izvajal je, da bodoči družabni red ne bo nov niti dokončen, čeprav bo drugačen od sedanjega. Slonel bo na načelih enakosti in osebne slobode (v izbiri dela in konsuma). Jedro problema je v količini svobode in omejitve v tem pogledu. Vsem ljudem se mora nuditi možnost človeka vrednega in stanu primernega življenja. Vsakokratni red v družbi je rezultanta sil raznih ljudskih skupin, katerih vpliv se menjuje. Gre tu torej za pravilno organizacijo sil družbe, ki more biti samo plod evolucije. V ustvaritev boljše družbe je potrebna pomnožitev sredstev za njeno življenje, potrebiti so ji ljudje s trdnim umskim in moralno kvalifikacijskim, polni poguma in ljubezni do dela. Njih vzgoja je že danes naloga šole. V doseglo svojih ciljev mora šola jasno poznati dejansko stanje krajevnih raz-

mer in na njih smotreno organizirati svoje delo. Pri tem se bo učiteljstvo najtesneje posvečalo še posebno pozornost posebnim vprašanjem agrarno in industrijsko sibke, v svojih razmerah pestre Slovenije. Učiteljstvo je z izrednim zanimanjem sledilo njegovim aktunalnim izvajanjem, ki so bila vsebinsko in oblikovno na višku, ter se mu je z burnim odobravanjem zanje zahvalilo.

V zvezi z debato na prejšnjem zborovanju je bil sprejet naslednji predlog glede Mladinske matice: Poverjenik MM naj se za njih delo in riziko prizna nagrada v obliki knjižnih garnitur rednih izdaj do neke določene denarne vrednosti, ki jo ugotovi MM. Poverjenikom, ki se ne izjavijo izrecno, da žele to nagrado prejeti, se te knjižne garniture ne pošljajo, nego jih MM daruje obmernim šolam. Nagrade otrokom naj povsem odpadejo. V važnih zadevah MM naj se upošteva mnenje poverjenikov, ki ga je treba ugotavljati.

Fran Roš, preds. Ana Zupanova, taj.

— k Nova zbirka narodnih pesmi za vse vrste šol. Slovencem zelo znani skladatelj Ivan Matetič-Rongov je izdal 128 dvoglascnih narodnih istriških melodij pod naslovom »Čakovsko-istrska pjevanka«. Čakovsko-istrska glasbena smer je med Slovenci že precej znana. Prvi njen pionir je bil prof. Srečko Kušmar, ki je s skladbami te glasbene dobe izdelal z Učiteljskim pevskim zborom koncerte umetniškega značaja (»Cače moj...«). Višek zalog je imel za propagando te glasbene smeri Avgust Šuligoj s svojimi Slavčki. Ne samo v mejah naše ožje in širše domovine, temveč tudi na internacionalnem pevskem festivalu v Pragi je imel z njo vidne uspehe. — Obsirna zbirka stane le 35 din in se jo naroči lahko pri skladatelju samem (Beograd, Cara Uroša 11), ali pa pri Učiteljskem pevskem zboru »Emil Adamić« v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

Učiteljska tiskarna

XVII. ZBIRKA — DIN 24,—

1. Andreje, Sedaj vem, kaj je radio. 2. Kabaj, Cerkniško jezero. 3. Kunaver, Na planine. 4. Kunaver, Kraški svet in njegovi pojavi. 5. Golar, Kmečke povesti.

XVIII. ZBIRKA — DIN 24,—

1. Bajželj, Veseli ure. 2. Derganc, Borba zapada in vzhoda. 3. Kurent, Solski radio. 4. Dertina, Ideali vzgoje. 5. Weber, Etika.

XIX. ZBIRKA — DIN 29,—

1. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 2. Jelenc, Spomini 1914—1918. 3. Pugelj, Zakoni. 4. Kosem, Morje. 5. Gregorčič, Otroški oder. 6. Andreje, Sedaj vem, kaj je radio. 7. Bučar, Kod lužičkih Srba.

XX. ZBIRKA — DIN 50,—

1. Suchy, Staroindijske pravljice. 2. Komanova, Stric s košem. 3. Komanova, Teta s cekarjem. 4. Ewald, Mati narava pripoveduje.

XXI. ZBIRKA — DIN 100,—

1. Ribičič, Pisane lutke. 2. Ribičič, Tinkin zajček. 3. Suchy, Staroindijske pravljice. 4. Waštov, Mejaši.

XXII. ZBIRKA — DIN 100,—

1. Erjavec, Zbrani spisi: Fran Erjavec; Fran Levstik; Matija Valjavec; Josip Stritar; Simon Jenko; A. M. Slomšek; Janko Kersnik; Starejše pesnice in pisateljice.

ISTA ZBIRKA

V CELO PLATNO VEZANA — DIN 125,—

ISTA ZBIRKA

BREZ STAREJŠIH PESNIC IN PISATELJIC — BROSIRANA — DIN 50,—

XXIII. SLIKE VELEMOTO

(v velikosti razglednic)

Celotna zbirka (24 slik) . . . . . din 12.—
8 slovenskih velemoto . . . . . 6.—

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*

Največja izbira!

*

Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNÈ

LJUBLJANA

Primerena